

HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA HỒ CHI MINH

KHAMHOU VILATHONE

ĐỜI SỐNG VĂN HÓA CỦA SINH VIÊN
ĐẠI HỌC QUỐC GIA LÀO HIỆN NAY

TÓM TẮT LUẬN ÁN TIẾN SĨ

NGÀNH: VĂN HÓA HỌC

Mã số: 9229040

HÀ NỘI - 2025

Công trình được hoàn thành tại
Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

Người hướng dẫn khoa học: **PGS.TS. Nguyễn Duy Bắc**

Phản biện 1: **PGS.TS. Bùi Hoài Sơn**

Phản biện 2: **PGS.TS. Phạm Lan Oanh**

Phản biện 3: **PGS.TS. Đinh Công Tuấn**

Luận án được bảo vệ trước Hội đồng chấm luận án cấp Học viện
hợp tại Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh.

Vào hồi 8 giờ 00 phút, ngày 18 tháng 7 năm 2025

Có thể tìm hiểu luận án tại:

- Thư viện Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh
- Thư viện Quốc gia Việt Nam

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Văn hóa là nền tảng tinh thần của xã hội, là động lực phát triển và yếu tố tạo nên bản sắc dân tộc. Nhận thức được vai trò đó, Đảng và Nhà nước Lào luôn coi trọng phát triển văn hóa gắn với phát triển kinh tế - xã hội, đặc biệt chú trọng vai trò thế hệ trẻ trong bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa dân tộc.

Trong bối cảnh toàn cầu hóa, đời sống văn hóa của sinh viên - lực lượng trí thức trẻ chủ lực của đất nước - đang có nhiều biến đổi, vừa tiếp thu tinh hoa nhân loại, vừa đối mặt với những tác động tiêu cực như lối sống thực dụng, lệch chuẩn giá trị. Sinh viên Đại học Quốc gia Lào - trung tâm giáo dục đại học lớn nhất cả nước - là đối tượng điển hình để khảo sát các vấn đề này.

Tuy nhiên, hiện vẫn thiếu những nghiên cứu chuyên sâu, hệ thống về đời sống văn hóa của sinh viên tại đây. Do đó, việc nghiên cứu đề tài này không chỉ có ý nghĩa lý luận và thực tiễn sâu sắc mà còn góp phần định hướng, xây dựng đời sống văn hóa tích cực cho sinh viên Lào trong thời kỳ hội nhập.

Xuất phát từ những lý do trên, tôi lựa chọn đề tài: **“Đời sống văn hóa của sinh viên Đại học Quốc gia Lào hiện nay”** làm luận án Tiến sĩ chuyên ngành Văn hóa học.

2. Mục đích, nhiệm vụ nghiên cứu của luận án

2.1. Mục đích nghiên cứu

Luận án nghiên cứu và làm rõ những vấn đề lý luận về đời sống văn hóa; khảo sát và nhận diện đời sống văn hóa của sinh viên ĐHQG Lào hiện nay. Luận án trả lời các câu hỏi quan trọng như: Đời sống văn hóa là gì, thực trạng đời sống văn hóa của sinh viên ĐHQG Lào như thế nào? Luận án chỉ rõ những vấn đề đặt ra và đề xuất những giải pháp khả thi nhằm nâng cao chất lượng đời sống văn hóa của sinh viên ĐHQG Lào trong thời gian tới.

2.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

Luận án có những nhiệm vụ chủ yếu sau đây:

- Tổng quan tình hình nghiên cứu liên quan đến đời sống văn hóa, đời sống văn hóa của sinh viên và tìm ra những khoảng trống cần tiếp tục nghiên cứu.
- Làm sáng tỏ và hệ thống lại những vấn đề lý luận về đời sống văn hóa, cấu trúc, đặc điểm và vai trò của đời sống văn hóa đối với nhà trường.
- Phân tích, đánh giá thực trạng đời sống văn hóa của sinh viên ĐHQG Lào.
- Đề xuất phương hướng, giải pháp để góp phần xây dựng đời sống văn hóa cho sinh viên ĐHQG Lào để phát triển toàn diện: trí, đức, thể, mỹ đúng phương hướng giáo dục của Đảng và Nhà nước Lào đã đề ra.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của luận án

3.1. Đối tượng nghiên cứu

Luận án tập trung nghiên cứu đời sống văn hóa của sinh viên ở ĐHQG Lào.

3.2. Phạm vi nghiên cứu

+ Về không gian: Khảo sát ở ĐHQG Lào. Luận án tập trung khảo sát đời sống văn hóa của sinh viên hệ tập trung, chính quy đang ở nội trú tại ký túc xá trường Đại học quốc gia Lào.

+ Về thời gian: Bắt đầu từ khi ban hành thực hiện Nghị quyết Hội nghị lần thứ 9 Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XI (năm 2021) về phát huy những giá trị văn hóa đặc sắc của dân tộc và không ngừng phát triển văn minh tinh thần của xã hội. Số liệu khảo sát được lấy trong các năm học 2021-2022, 2022-2023, 2023-2024.

4. Phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu của luận án

Để thực hiện mục đích, nhiệm vụ đặt ra, tác giả luận án sử dụng phương pháp luận của Chủ nghĩa Mác - Lê nin, tư tưởng Hồ Chí Minh, tư tưởng Cayson Phomvihan và các phương pháp nghiên cứu cụ thể:

- Phương pháp lịch sử.
- Phương pháp hệ thống hoá các tư liệu liên quan của các tài liệu tham khảo.
- Sử dụng phương pháp nghiên cứu liên ngành, đa ngành của văn hóa học.
- Sử dụng phương pháp điều tra xã hội học.

5. Đóng góp mới của luận án của luận án

5.1. Đóng góp về mặt lý luận

Luận án góp phần làm rõ, bổ sung và phát triển khái niệm, cấu trúc vai trò đời sống văn hóa nói chung, Đời sống văn hóa của sinh viên ĐHQG Lào nói riêng.

5.2. Đóng góp về thực tiễn

- Góp phần nâng cao nhận thức về vai trò của đời sống văn hóa, làm rõ thực trạng đời sống văn hóa của sinh viên.
- Kết quả nghiên cứu của luận án giúp các cơ quan chức năng trong đại học và hệ thống giáo dục đánh giá chính xác và dựa trên cơ sở đó đề xuất những giải pháp khả thi cho việc nâng cao hơn nữa đời sống văn hóa của sinh viên phù hợp với mục tiêu giáo dục và phát triển con người toàn diện tạo sức mạnh tổng hợp phát triển kinh tế - xã hội và hội nhập quốc tế hiện nay.
- Luận án có thể được sử dụng làm tài liệu tham khảo cho sinh viên, nghiên cứu sinh, đối tượng ngành văn hóa học.

6. Kết cấu của luận án

Luận án bao gồm 3 phần: mở đầu, nội dung và kết luận. Riêng phần nội dung gồm 03 chương:

Chương 1: Tổng quan tình hình nghiên cứu, cơ sở lý luận về đời sống văn hóa của sinh viên và khái quát về Đại học Quốc gia Lào.

Chương 2: Các yếu tố tác động và thực trạng đời sống văn hóa của sinh viên Đại học Quốc gia Lào.

Chương 3: Những vấn đề đặt ra, xu hướng biến đổi và giải pháp nâng cao đời sống văn hóa của sinh viên Đại học Quốc gia Lào.

Chương 1

TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU, CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ ĐỜI SỐNG VĂN HÓA CỦA SINH VIÊN VÀ KHÁI QUÁT VỀ ĐẠI HỌC QUỐC GIA LÀO

1.1. TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU

1.1.1. Các công trình nghiên cứu về đời sống văn hóa

Khi đề cập đến vấn đề văn hóa, sự vận động phát triển của đời sống văn hóa tinh thần phải kể đến các nghiên cứu khoa học như: A.I Acnondov (chủ biên) (1984), Cơ sở lý luận văn hóa Mác - Lê nin, Hoàng Vinh - Nguyễn Văn Hy (dịch). Cuốn sách “Xây dựng đời sống văn hóa ở cơ sở”, Tác giả Trần Độ (chủ biên) (1984). Cuốn sách “Văn hóa học” của Đoàn Văn Chúc (1997), Nxb văn hóa thông tin, Hà Nội. Cuốn Văn hóa Hồ Chí Minh, Nhóm tác giả Nguyễn Hữu Đảng - Lê Ngọc Y, Trần Thị Hồng Thúy (Sưu tầm và tuyển chọn) (2014), Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội. Cuốn sách “Những vấn đề lý luận và thực tiễn về đời sống văn hóa, môi trường văn hóa” của PGS.TS Đinh Thị Vân Chi (chủ biên) (2015), Nxb Văn hóa dân tộc, Hà Nội. Cuốn sách “Dân tộc Lào và văn hóa Lào” của HumPhan LATTANAVONG...

1.1.2. Công trình nghiên cứu về đời sống văn hóa của sinh viên

Giáo dục đạo đức, chăm lo đời sống cho các thế hệ nói chung, xây dựng ĐSVH cho sinh viên nói riêng là nhiệm vụ rất quan trọng. Vì vậy, vấn đề ĐSVH không những Đảng, Nhà nước và toàn xã hội quan tâm, mà còn là đối tượng của nhiều nhà khoa học; có thể khái quát như sau: “Một số nhân tố khách quan tác động đến tính tích cực xã hội của sinh viên Việt Nam trong thời kỳ đổi mới” của Trịnh Trí Thức (1994). “Quan hệ giữa chủ thể và khách thể nhận thức với việc phát huy vai trò chủ thể trong học tập của sinh viên Việt Nam hiện nay” của tác giả Nguyễn Tiến Thủ. Cuốn “Nhu cầu giải trí của thanh niên” do TS. Đinh Thị Vân Chi, Nxb Chính trị quốc gia (2002). “Tiếp nhận văn hóa đại chúng của sinh viên trong bối cảnh hội nhập quốc tế (qua khảo sát tại trường Đại học Văn hóa Hà Nội, Đại học Sư phạm và Đại học Ngoại thương)” do Đặng Thị Tuyết thực hiện (2020). “Kế thừa giá trị đạo đức truyền thống dân tộc trong xây dựng đạo đức mới cho thế hệ trẻ” do Ngô Thị Thu Nga, báo tư tưởng văn hóa số 11-2002. Nguyễn Chí Tuệ, “Tổ chức hoạt động văn hóa trong trường đại học”, báo Tư tưởng văn hóa (12/2002). Nguyễn Anh Tuấn, Trương Thị Huệ bài tạp chí số 6 (12/2020) viết về “Nâng cao chất lượng nghiên cứu khoa học của các trường đại học: kinh nghiệm quốc tế”.

Anusannha INTHALANGSY, *Tạp chí Nghiên cứu ĐHQG Lào*, số 10/ 2021; về chủ đề “Thái độ đối với việc thực hiện nội quy của sinh viên ĐHQG Lào”...

1.1.3. Các công trình nghiên cứu về đời sống văn hóa của sinh viên Đại học Quốc gia Lào

Nghiên cứu về đời sống văn hóa của sinh viên Đại học Quốc gia Lào phải kể đến: Phát triển đội ngũ giảng viên nữ ở ĐHQG Lào theo tiếp cận bình đẳng giới, Vetpany SIVONGXAY (2019). Somphone VANKHAM, Quản lý hoạt động bồi dưỡng nghiệp vụ sư phạm đội ngũ giảng viên của ĐHQG Lào trong bối cảnh đổi mới giáo dục, Luận án tiến sĩ Quản lý giáo dục, Hà Nội, 2020. “Phát triển nguồn nhân lực đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa ở Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào”; Luận án tiến sĩ triết học của Chitsavanh THEPYOTIN (2023).

1.1.4. Đánh giá kết quả đạt được và những khoảng trống cần tiếp tục nghiên cứu

1.1.4.1. Những kết quả đạt được

Các công trình và bài viết đã công bố ở Việt Nam, Lào và một số nước mà tác giả nêu ở trên, đã giải quyết được nhiều vấn đề về lý luận và thực tiễn liên quan đến phát triển con người toàn diện, đặc biệt là giới trẻ đang độ tuổi sinh viên, kết quả đạt được cụ thể như:

Thứ nhất, về lý luận: Một số nghiên cứu đã xây dựng khung lý luận chung về đời sống văn hóa và đời sống văn hóa sinh viên: khái niệm, vai trò của đời sống văn hóa sinh viên đối với sự phát triển con người, nhất là thế hệ trẻ: nhân cách, phẩm chất, đạo đức, trí thức từ vật chất lẫn tinh thần; những yêu cầu của quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong giai đoạn hiện nay.

Thứ hai, về thực tiễn: Các nghiên cứu chủ yếu tập trung phân tích thực trạng và sự tác động của kinh tế thị trường và các yếu tố khác đến đời sống sinh viên. Một số nghiên cứu, đã đề cập tới các thông số về chất lượng đời sống phục vụ cho quá trình rèn luyện và học tập.

1.1.4.2. Những khoảng trống cần tiếp tục nghiên cứu trong luận án

Một là, những khoảng trống về lý luận. Về lý luận, luận án cần tiếp tục làm rõ những nội dung sau đây: (1) Luận giải các khái niệm công cụ như: đời sống văn hóa, đời sống sinh viên và đời sống văn hóa của sinh viên trong nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa; (2) Chỉ rõ khái niệm, đặc trưng của sinh viên ĐHQG Lào; (3) Xây dựng khung phân tích các nội dung cơ bản của luận án và (4) Những yêu cầu về đời sống văn hóa sinh viên trong nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa.

Hai là, những khoảng trống về thực tiễn. Qua tổng quan tình hình nghiên cứu, liên quan đến đề tài luận án “Đời sống văn hóa của sinh viên ĐHQG Lào hiện nay”, tác giả thấy rằng: hiện chưa có công trình nào nghiên cứu một cách cập nhật, có hệ thống về vấn đề đời sống văn hóa của sinh viên ĐHQG Lào. Chính vì vậy, còn có rất nhiều khoảng trống trong nghiên cứu

như: (1) Thực trạng đời sống văn hóa sinh viên, đặc biệt là đời sống văn hóa sinh viên ĐHQG Lào thời gian qua (2) Phân tích đời sống văn hóa của sinh viên ĐHQG Lào thời gian qua, nhằm tìm ra những kết quả đạt được và hạn chế còn tồn tại; tìm hiểu nguyên nhân của những hạn chế; và (3) Bàn luận và đề xuất một số phương hướng, giải pháp nhằm nâng cao đời sống văn hóa cho sinh viên ĐHQG Lào, đáp ứng yêu cầu nguồn nhân lực chất lượng cao cho quá trình đổi mới của đất nước Lào.

1.2. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ ĐỜI SỐNG VĂN HÓA CỦA SINH VIÊN

1.2.1. Quan niệm đời sống văn hóa của sinh viên

1.2.1.1. Quan niệm về đời sống

Về khái niệm đời sống, theo từ điển tiếng Việt thì từ “đời sống” thường được nhấn mạnh đến hoạt động của con người là chủ thể. Từ điển tiếng Việt định nghĩa: “Đời sống là toàn bộ nói chung những hoạt động trong một lĩnh vực nào đó của con người, của xã hội. Đời sống riêng. Đời sống tinh thần. Đời sống văn hóa”.

1.2.1.2. Quan niệm về văn hóa

Văn hóa là tất cả những giá trị vật chất và tinh thần nổi bật, được sinh ra từ trí tuệ của một người hoặc nhóm người. Vừa được duy trì, thúc đẩy nhằm ổn định và phát triển trong suốt chiều dài lịch sử.. Chính vì thế, văn hóa luôn phát triển và biến đổi theo tình hình kinh tế và xã hội của mỗi quốc gia, khu vực.

1.2.1.3. Quan niệm về đời sống văn hóa

“Đời sống văn hóa” là quá trình hoạt động nhằm thỏa mãn nhu cầu tinh thần của con người và do con người tạo nên trong một quá trình dài, hướng tới cái chân, thiện, mỹ cùng những giá trị chuẩn mực xã hội. Đời sống văn hóa là một phức thể, một bộ phận của đời sống xã hội, gồm cả tổng thể yếu tố văn hóa tĩnh và văn hóa động, nhờ các thiết chế, thể chế, sản phẩm văn hóa và các dạng hoạt động văn hóa để tạo ra năng lượng tích cực, không ngừng nâng cao chất lượng cuộc sống và hạnh phúc của con người.

1.2.1.4. Quan niệm về sinh viên

Nghị định về giáo dục đại học của Lào đã quan niệm rằng “Sinh viên là những người đang học tập, nghiên cứu ở cơ sở giáo dục đại học”.

1.2.1.5. Quan niệm về đời sống văn hóa của sinh viên

“Đời sống văn hóa của sinh viên” là quá trình hoạt động tích cực nhằm thỏa mãn nhu cầu tinh thần của sinh viên và do sinh viên xây dựng nên để hướng tới cái chân, thiện, mỹ và chuẩn mực về giá trị xã hội. Đời sống văn hóa của sinh viên là một bộ phận của đời sống xã hội, gồm tổng thể yếu tố văn hóa tĩnh và văn hóa động nhờ thiết chế, thể chế, sản phẩm xã hội và các dạng hoạt động văn hóa để tạo ra giá trị tinh thần ẩn trong sản phẩm văn hóa làm động lực để sinh viên không ngừng nâng cao chất lượng học tập và đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của sinh viên.

1.2.2. Đặc điểm đời sống văn hóa của sinh viên

Đại học Quốc gia Lào là đại học chất lượng hàng đầu của nước vì vậy, đội ngũ sinh viên ĐHQG Lào có vị trí kếp trong cơ cấu xã hội, vị trí vai trò của thanh trung niên và trí thức. Một mặt, họ là những người trong quá trình đang hình thành về nhân cách, nhân cách đạo đức, là lực lượng xã hội đang hình thành và phát triển. Mặt khác, với tư cách là sinh viên (nguồn lực trẻ trong tương lai) họ là nguồn dự trữ cơ bản để bổ sung vào đội ngũ trí thức, đội ngũ lao động trí óc. Họ là nguồn nhân lực có chất lượng cao và nhạy cảm với những vấn đề của xã hội.

1.2.3. Cấu trúc đời sống văn hóa của sinh viên

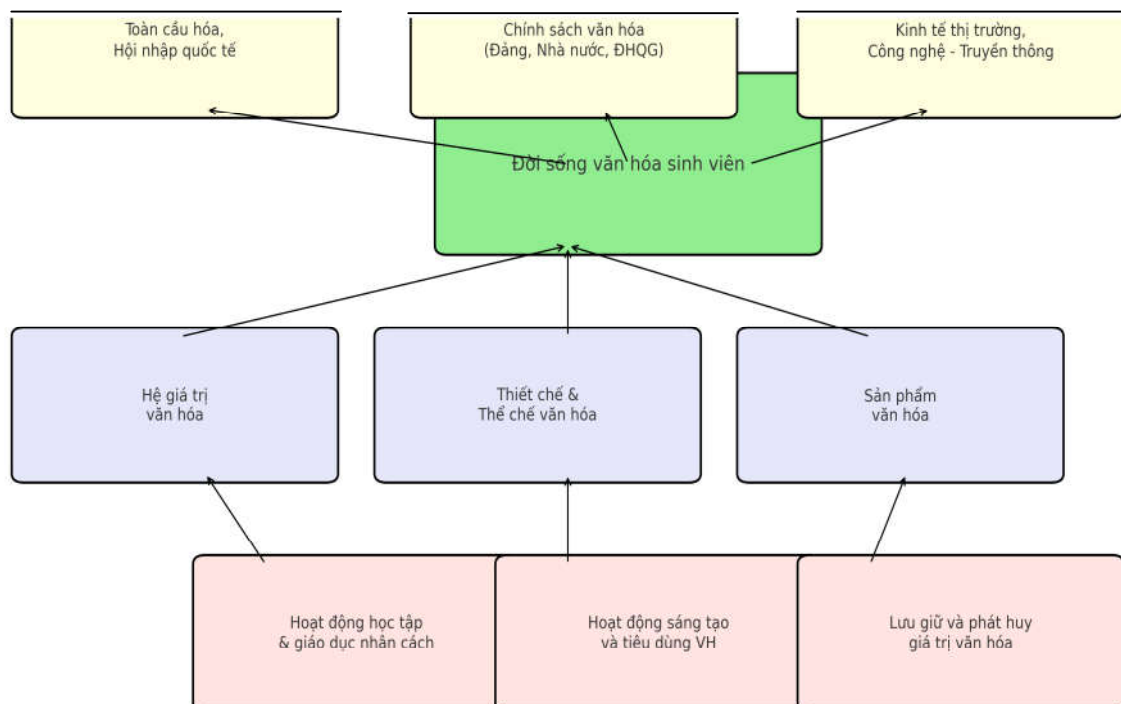
- Chủ thể của đời sống văn hóa
- Hệ giá trị
- Hệ thống thể chế, thiết chế văn hóa
- Sản phẩm văn hóa
- Các hoạt động văn hóa

1.2.4. Vai trò của đời sống văn hóa của sinh viên Đại học Quốc gia Lào

- Đời sống văn hóa góp phần bồi dưỡng lý tưởng và hình thành đạo đức, lối sống lành mạnh
- Đời sống văn hóa góp phần nâng cao chất lượng học tập và sinh hoạt của sinh viên
- Đời sống văn hóa góp phần giữ gìn an ninh, trật tự

1.2.5. Lý thuyết nghiên cứu vận dụng trong luận án

- Lý thuyết hoạt động
- Lý thuyết nhu cầu
- Khung phân tích của luận án

1.3. KHÁI QUÁT VỀ ĐẠI HỌC QUỐC GIA LÀO

1.3.1. Lịch sử hình thành và phát triển của Đại học Quốc gia Lào

Đại học Quốc gia Lào là một cơ sở giáo dục của nước Cộng hoà Dân chủ Nhân dân Lào, nằm ngay trong thủ đô Viêng Chăn, cách trung tâm khoảng 9 Km về phía Bắc. ĐHQG Lào có trụ sở tại Bản Đồng Độc, huyện Xay Tha Ny, thủ đô Viêng Chăn; phía Bắc giáp bản Noong Viêng Khăm và bản Na Thôm; phía Nam giáp bản Khăm Hung; phía Đông giáp với bản Sa Phăng Múc và phía Tây giáp bản Đông Độc và bản Tan My Xay.

Tiền thân của ĐHQG Lào là Đại học Sy Sa Vàng Vòng, thành lập từ thập niên 60 của thế kỷ XX. Việc thành lập ĐHQG Lào là một công việc quan trọng để tiếp tục phát triển ngành giáo dục của nước CHDCND Lào.

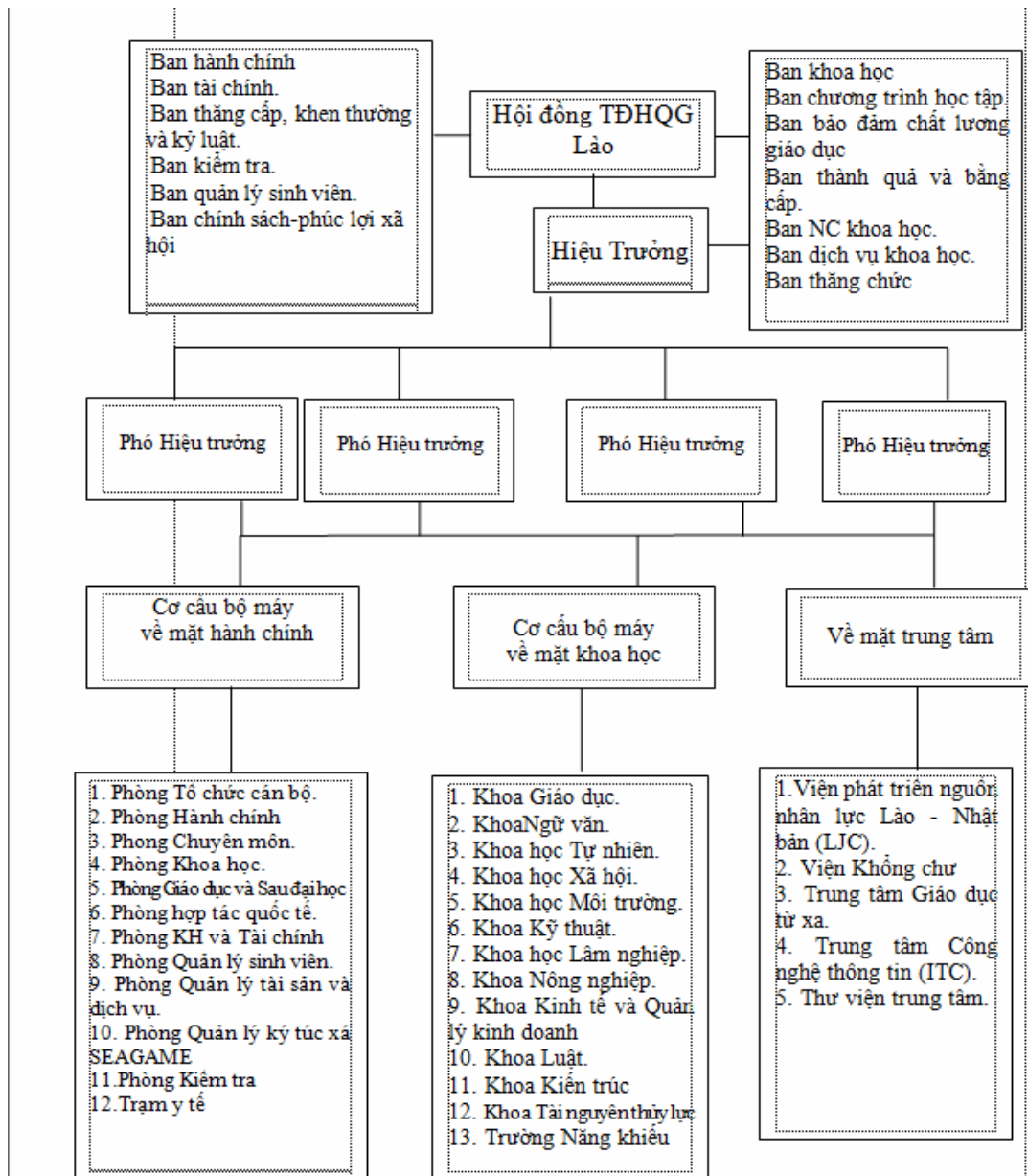
Đại học Quốc gia Lào, tiếng Anh là National University of Laos (NOUL) là đại học chính quy đầu tiên của Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào được thành lập theo Nghị định ngày 09/06/1995 của Thủ tướng Chính phủ và chính thức khai giảng lần đầu tiên vào ngày 05/11/1996 do sự tổng hợp của 10 cơ sở giáo dục hệ cao đẳng trước đây mà phụ thuộc nhiều bộ ngành thành ĐHQG Lào, dưới sự chỉ đạo của Bộ Giáo dục đào tạo.

1.3.2. Chức năng, nhiệm vụ, vai trò của Đại học Quốc gia Lào

Từ bài học của nhiều nước và thực tế đã chứng minh cho chúng ta thấy rằng: quốc gia nào có công dân có trình độ học vấn cao sẽ làm cho sự phát triển kinh tế - xã hội của quốc gia dân tộc đó phát triển mạnh mẽ hơn so với các nước có trình độ học vấn thấp, nhất là trong bối cảnh khoa học, công nghệ trở thành lực lượng sản xuất trực tiếp, là nhân tố quyết định sự phát triển. Vì vậy, nhiệm vụ cấp bách của đất nước là tập trung phát triển và xây dựng nguồn nhân lực có chất lượng phát triển nền giáo dục, và chỉ có đào tạo bồi dưỡng mới có được con người có tri thức, nguồn lực chất lượng trong phát triển đất nước. Vì lý do đó, Đảng và Chính phủ đã coi giáo dục là vấn đề trọng tâm trong phát triển nguồn nhân lực nhằm tạo con người Lào trở thành những công dân tốt, có trình độ học vấn cao, có kỹ năng nghề nghiệp và có sức khỏe tốt về thể chất và tinh thần để phát triển nền giáo dục Lào, hướng tới nền giáo dục Lào từng bước tiến gần với tiêu chuẩn giáo dục trong khu vực và quốc tế.

1.3.3. Cơ cấu tổ chức và đội ngũ giảng viên của Đại học Quốc gia Lào

Sơ đồ 1.1: Tổ chức bộ máy quản lý trường Đại học quốc gia Lào hiện nay

1.3.4. Về sinh viên Đại học Quốc gia Lào

Qua 25 năm xây dựng và phát triển, ĐHQG Lào đã đào tạo được rất nhiều sinh viên. Riêng 5 năm (2016-2020), số sinh viên tốt nghiệp và ra trường là 22.277 người, 9.385 nữ (trong đó, 22 tiến sĩ, 1.945 thạc sĩ, 20.073 cử nhân và 257 cao đẳng). Số lượng sinh viên nhập học có xu hướng tăng dần, từ 8.137 sinh viên vào năm 1996-1997 lên 40.791 sinh viên vào năm 2009-2010.

Tổng số sinh viên ĐHQG năm học 2000-2021 là 22.621 sinh viên, 10.740 nữ; năm học 2021-2022 là 20.159 sinh viên, 9.880 sinh viên nữ và năm học 2022-2023 là 24.376 sinh viên, trong đó có 11.817 sinh viên nữ; Vì vậy, số sinh viên năm học 2022-2023 so với sinh viên năm học 2021-2022 là nhiều hơn 4.217 sinh viên, tính phần trăm là tỷ lệ sinh viên ĐHQG Lào tăng đến 17,29%.

Chương 2

CÁC YẾU TỐ TÁC ĐỘNG VÀ THỰC TRẠNG ĐỜI SỐNG VĂN HÓA CỦA SINH VIÊN ĐẠI HỌC QUỐC GIA LÀO

2.1. NHỮNG YẾU TỐ TÁC ĐỘNG

2.1.1. Quan điểm của Đảng Nhân dân cách mạng Lào, chính sách của Nhà nước

Trong sự nghiệp đổi mới, cơ chế thị trường cũng đã làm cho sinh viên nhạy bén, năng động, sáng tạo hơn, kích thích sinh viên nỗ lực trong học tập. Được sự quan tâm của cấp ủy Đảng, đoàn thể, cơ sở vật chất của các nhà trường được đầu tư, điều kiện sinh hoạt tại các ký túc xá tốt hơn. Các đoàn thể đã có nhiều nỗ lực đổi mới phương thức hoạt động, tổ chức nhiều hoạt động văn hóa tạo ra các sân chơi lành mạnh, bổ ích mang tính giáo dục cao, giúp sinh viên làm những việc có ích cho xã hội và bản thân. Tuy nhiên, mặt trái của cơ chế thị trường, sự khó khăn của nền kinh tế và sự quản lý xã hội yếu kém đã tạo nên những nguy cơ, thách thức lớn đối với việc xây dựng đời sống văn hóa lành mạnh.

2.1.2. Sự phát triển của Thủ đô Viêng Chăn

Về sự phát triển kinh tế - xã hội của Thủ đô Viêng Chăn, vài năm gần đây do tác động của dịch COVID, kinh tế phát triển khá chậm. Cuối năm 2023 kinh tế Viên Chăn dần tăng trưởng, với GDP bình quân đầu người là 1.625 \$ và tổng thu nhập quốc dân đầu người là 1.534 \$. Thủ đô Viêng Chăn có thể mạnh đất đai rộng phù hợp với việc phát triển nông nghiệp. Bên cạnh đó, Thủ đô Viêng Chăn còn có thể mạnh trong phát triển công nghiệp du lịch, giúp thúc đẩy các ngành kinh doanh liên quan đến du lịch, tạo công ăn việc làm cho người dân, kích thích phát triển cơ sở hạ tầng. Đại học Quốc gia Lào nằm ngay trong lòng của Thủ đô Viêng Chăn. Thủ đô Viêng Chăn có nhiều gắn bó với lịch sử dân tộc và cách mạng, những di tích lịch sử hiện có là niềm tự hào của các dân tộc. Vì thế, sinh viên ĐHQG Lào rất nhạy cảm và dễ tiếp thu lối sống văn hóa của các dân tộc. ĐHQG Lào cũng là môi trường có nhiều cơ hội, được lựa chọn hưởng thụ và giao lưu học hỏi. Song chính nơi đây sinh viên cũng dễ bị tác động, chịu sự ảnh hưởng từ văn hoá ngoại lai và bị lôi cuốn từ các sản phẩm văn hóa độc hại. Để có sự ngăn ngừa, đề kháng tốt của bản thân trước sự tác động tiêu cực của đời sống văn hoá thì bản thân sinh viên phải cảnh giác, có ý thức với mọi tình huống, đồng thời phải xác định lý tưởng cho mình sống có ích, cống hiến tài năng cho dân tộc.

2.1.3. Tác động của quá trình mở rộng giao lưu văn hóa quốc tế

Hiện nay, Lào đã bước sang giai đoạn phát triển mới, thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa, văn minh trí tuệ. Con người và nền văn hóa Lào đã và đang trải qua quá trình thay đổi mới. Đời sống văn hóa của sinh

viên không còn bó hẹp trong lớp học, nhà trường... mà đã mở rộng theo nhu cầu văn hóa dưới các hình thức mới như: hoạt động nhà văn hóa, câu lạc bộ, sân khấu, thưởng thức văn hóa, giao lưu văn hóa với thế giới. Thế nhưng, trong quá trình mở rộng giao lưu văn hóa quốc tế, những giá trị văn hóa truyền thống đang bị mai một; nhiều sinh viên hiện nay chạy theo lối sống ưa vật chất, trọng đồng tiền, sùng bái hàng ngoại và mang trong mình cách nghĩ, cách sống không phù hợp với truyền thống văn hóa dân tộc. Nhu cầu hưởng thụ văn hóa của sinh viên cũng bị ảnh hưởng không nhỏ bởi những suy nghĩ này. Đôi khi sinh viên lựa chọn tham gia vào các loại hình hoạt động văn hóa thiếu lành mạnh, không phù hợp với giá trị văn hóa truyền thống dân tộc. Đây cũng chính là một trong những nguyên nhân dẫn tới việc vi phạm pháp luật và tệ nạn xã hội.

2.1.4. Tác động của sự phát triển khoa học công nghệ

Song song với sự phát triển khoa học công nghệ, nhu cầu hưởng thụ, thưởng thức, sáng tạo văn hóa của sinh viên ngày một gia tăng. Thông qua các phương tiện công nghệ hiện đại, sinh viên có thể mua bán các sản phẩm văn hóa, vui chơi, hưởng thụ các giá trị văn hóa ngay tại ĐHQG Lào, cũng có thể vừa giải trí, thưởng thức các sản phẩm, dịch vụ văn hóa và vừa làm việc, học tập.

Sinh viên cũng có thể xem các chương trình truyền hình hoặc nghe các chương trình phát thanh và đọc các loại báo trên trang báo điện tử. Hiện nay cơ sở vật chất của trường ĐHQG Lào cũng đáp ứng một phần nào đó, nhất là trang bổ sung các thông tin mang tính chất tuyên truyền giáo dục giá trị văn hóa, những hoạt động nâng cao chất lượng giáo dục, học tập và giải trí cho sinh viên.

2.1.5. Tác động của sự phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa

Xuất phát từ chủ trương tăng trưởng kinh tế cùng với phát triển văn hóa trong chiến lược, sách lược phát triển đất nước. Như vậy, không phải chờ đến lúc nền kinh tế thị trường bộc lộ các khía cạnh tiêu cực mới xem xét và đưa ra các biện pháp hòa giải nó. Ngay trong khi xây dựng kinh tế thị trường thì phải đồng thời xây dựng đời sống văn hóa, mà là nền tảng của đời sống văn hóa chính là tinh thần nhân văn hiện đại. Vì vậy, chúng ta phải tiến nhanh xây dựng đời sống văn hóa cho sinh viên ngay trong trường ĐHQG Lào. Điều này có ý nghĩa quan trọng khi sau này sinh viên sẽ là cán bộ, nhân viên trong các cơ quan, đơn vị, là những cán bộ xây dựng đường lối của Đảng, chính sách của Nhà nước và tổ chức cho nhân dân thực hiện, bộ phận tư nhân, doanh nghiệp, xây dựng đạo đức lối sống lành mạnh phù hợp với những chuẩn mực, giá trị của thời đại mới.

2.1.6. Đặc điểm tâm lý của sinh viên

Nằm trong đặc điểm tâm sinh lý của sinh viên, truyền thống văn hóa gia đình là một phần tác động, ảnh hưởng đến đời sống sinh viên. Có thể nói, gia đình nằm ở vị trí đặc biệt quan trọng, là gốc rễ, là hạt giống, là điểm tựa và là cái nôi hình thành nhân cách của mỗi người; Vì vậy, môi trường giáo dục gia đình ảnh hưởng tới đời sống văn hóa của sinh viên nói riêng. Tục ngữ Lào có câu: “chọn con voi nên coi đuôi, chọn nàng nên coi mẹ”; điều đó, nói lên sự quan hệ mật thiết hạt giống giữa người trong gia đình. Một gia đình hòa thuận, yêu thương gắn bó, mọi người trong gia đình yêu thương lẫn nhau, sống tình cảm khăng khít với nhau, chắc chắn sẽ nơi nuôi trồng những hạt giống trưởng thành. Gia đình đầy tình yêu thương, ấm áp, sẻ chia cũng là một trong những nhân tố tác động, ảnh hưởng tới đời sống văn hóa của sinh viên. Và ngược lại, sự giáo dục gia đình lệch lạc, nhiều mâu thuẫn phức tạp chắc chắn sẽ tác động, ảnh hưởng xấu tới sự phát triển nhân cách và đời sống văn hóa cho sinh viên. Bên cạnh đó, cơ sở giáo dục các cấp cũng có vai trò quan trọng trang bị tri thức cơ bản về các chuyên ngành, chuyên môn làm cho sinh viên có những năng lực cần thiết... Hơn thế nữa, các cơ sở đào tạo còn là nơi các sinh viên sinh hoạt cùng nhau, hình thành mạng lưới quan hệ, tương trợ lẫn nhau, chia sẻ giúp đỡ nhau trong nhiều mặt của đời sống, từ đó cũng một phần hình thành nhân cách cho sinh viên sau này.

2.2. NHẬN DIỆN ĐỜI SỐNG VĂN HÓA CỦA SINH VIÊN ĐẠI HỌC QUỐC GIA LÀO

2.2.1. Chủ thể đời sống văn hóa của sinh viên

Quan điểm nhất quán của Đảng NDCM Lào là muốn xây dựng đất nước phồn vinh, thịnh vượng về kinh tế đi đôi với việc tạo ra thịnh vượng về tinh thần và phải có sự liên kết chặt chẽ giữa hai mặt này nhằm tạo động lực tổng thể đảm bảo sự phát triển bền vững. Đảng Nhân dân Cách mạng Lào luôn quan tâm vấn đề con người, chủ thể để thực thi chính sách, Đảng ta cho rằng: “giữ vững với con đường phát triển bền vững, coi con người là mục tiêu ưu tiên và là động lực của sự phát triển, nâng cao và xây dựng nền văn hóa, văn minh tinh thần, đời sống vật chất được đảm bảo, phát huy các giá trị chuẩn mực của xã hội phù hợp với định hướng xã hội chủ nghĩa một cách vững chắc”.

ĐHQG Lào luôn phải nâng cao trình độ, bồi dưỡng kỹ năng cho giảng viên, công nhân viên chức để không ngừng tiến bộ và phát triển đội ngũ giảng viên, sinh viên cả về vật chất lẫn tinh thần; chú trọng việc tạo điều kiện mọi mặt, giúp sinh viên vững chắc về đức và tài, theo mục đích chung của ĐHQG Lào, đó là:

Một là, đào tạo sinh viên trở thành nhà chuyên môn có đạo đức, có văn hóa, có kiến thức, đạo đức, tài năng, hình thức giảng dạy đa dạng phong phú

đạt tiêu chuẩn hàng đầu tầm quốc gia và dần tiến tới tiêu chuẩn khu vực và quốc tế.

Hai là, phát triển hệ thống quản lý của ĐHQG Lào vững mạnh, có hiệu quả, trong sạch, tinh gọn, nhanh nhẹn và văn minh.

Ba là, phát triển ĐHQG Lào trở thành môi trường xanh, sạch, cơ sở vật chất kỹ thuật tiên bộ, hiện đại để phục vụ sự nghiệp giáo dục.

Sự đa dạng về văn hóa, do tính chất của sinh viên ĐHQG Lào đến từ nhiều vùng miền, từ các bối cảnh khác nhau và học cách hoạt động trong môi trường đa văn hóa, đa sắc tộc; từ trường công - trường tư khác nhau ... đã làm nên sự đa dạng,. Đa dạng văn hóa đã tạo điều kiện thuận lợi cho việc mở rộng giao lưu văn hóa, tiếp thu tinh hoa văn hóa của nhân loại, làm phong phú đa dạng thêm cho nền văn hóa dân tộc; tạo nền tảng cho việc xây dựng và nâng cao chất lượng đời sống văn hóa của sinh viên. Làm cho khoảng cách giữa sinh viên Lào với sinh viên quốc tế và nền văn hóa thế giới được rút ngắn lại.

2.2.2. Hệ giá trị văn hóa của sinh viên

Hệ giá trị văn hóa có thể thấy rõ ở chỗ nó tác động tới việc hình thành những tính cách, tư tưởng, tâm lý, tình cảm phẩm chất tốt và thói quen trong tư duy ở con người, dẫn đến hành động, ứng xử tốt của con người và từ đó góp phần thúc đẩy sự phát triển của xã hội. Giống như truyền thống văn hóa luôn có tính kế thừa, từ lớp người này sang lớp người sau và ăn sâu vào phong tục tập quán, tâm lý, nếp suy nghĩ của sinh viên.

Do vậy, việc hình thành đời sống văn hóa mới dần dựa trên tính kỷ luật, có phẩm chất đạo đức lối sống mới gồm các yếu tố có đạo đức cách mạng trong sáng, có kỷ cương, có khả năng đấu tranh với kẻ thù, đấu tranh với nội tâm của bản thân sinh viên, yêu lao động, chăm chỉ học tập; có kỷ luật, có đạo đức phẩm chất mới trong mọi công việc: trong việc ăn ở, sinh hoạt, vận động, nghỉ ngơi, thể dục thể thao, dọn dẹp và giữ gìn vệ sinh sạch sẽ, đồng thời trong các mối quan hệ trong xã hội trên nền tảng được nhiều người yêu chuộng và tôn vinh, thể hiện rõ nhất qua những điểm sau đây:

Một là, có ý thức trong việc rèn luyện nâng cao bản thân toàn diện.

Hai là, có lòng yêu nước.

Ba là, có ý thức tổ chức, kỷ luật nghiêm khắc.

Bốn là, có phẩm chất đạo đức mới trong công việc.

Năm là, có ý thức, đạo đức trong học tập.

2.2.3. Hệ thống thể chế, thiết chế văn hóa

Qua khảo sát, nghiên cứu sinh nhận thấy sinh viên ĐHQG Lào đã hài lòng với hệ thống thiết chế văn hóa của ĐHQG Lào. Họ khẳng định: nhà trường luôn quan tâm các thiết chế, thể chế văn hóa của ĐHQG Lào. Điều đó được thể hiện qua việc nhà trường phân công cho các bộ phận liên quan xây

dựng và bổ sung các văn bản pháp lý. Bên cạnh đó, nhà trường còn có hệ thống quản lý văn hóa phục vụ sinh viên, tạo chỗ dựa để sinh viên có thêm động lực tham gia các hoạt động văn hóa, làm đời sống văn hóa của sinh viên ĐHQG Lào ngày càng có ý nghĩa, có thể hòa nhập, thích nghi và đời sống văn hóa xã hội. Dưới đây là những hệ thống quản lý văn hóa hiệu quả của ĐHQG Lào.

Bảng 2.4. Các thiết chế văn hóa ở ĐHQG Lào

Đơn vị tính: người

TT	Nội dung	SL	TL (%)
1	Các cơ quan quản lý sinh viên, phòng quản lý sinh viên quản lý trực tiếp các hoạt động văn hóa của sinh viên.	26	6.4
2	Các tổ chức đoàn thể luôn tăng cường các hoạt động gắn bó mật thiết với quần chúng sinh viên.	24	5.9
3	Cơ sở hạ tầng, vật chất phục vụ cho các hoạt động dạy - học cũng như chăm lo đời sống văn hóa của sinh viên được chú trọng xây dựng.	23	5.7
4	Nhiều hoạt động thể chất nhằm bảo tồn và phát huy văn hóa mỹ thuật của các dân tộc đã được tổ chức dưới nhiều hình thức.	11	2.4
5	Tất cả các nội dung trên.	320	79.2

Nguồn: Điều tra xã hội học của tác giả luận án, 2023.

2.2.4. Sản phẩm văn hóa phục vụ đời sống văn hóa của sinh viên

Sản phẩm văn hóa của sinh viên ĐHQG Lào không đơn thuần là một, rất phong phú, đa dạng, đa ngành. Họ sáng tạo và hưởng thụ theo nhu cầu, thị hiếu phù hợp với tài năng của họ, đồng thời có thể bổ sung kiến thức, năng lực cho hoạt động học tập, rèn luyện. Hơn thế nữa, sản phẩm đó đều mang tính mục đích, có kế hoạch, chứa đựng nội dung bổ ích, hình thức tổ chức hấp dẫn, hiệu quả bổ ích.

2.2.5. Các hoạt động văn hóa của sinh viên

Đời sống văn hóa của sinh viên ĐHQG Lào khá đa dạng, luôn phát sinh, phát triển không ngừng vận động theo quy luật, chịu sự chi phối của các nhân tố khách quan và nội tại của văn hóa. Để triển khai hoạt động, một mặt chủ thể sinh viên phải lĩnh hội được những tri thức, kỹ năng, kỹ xảo tương ứng với các công cụ phương tiện, mặt khác hoạt động được định hướng, điều chỉnh, thúc đẩy bởi những động cơ mục đích, có ý thức rõ rệt, các yếu tố đó là tiền đề để vận hành hoạt động cùng với đó, chúng được thể hiện và phát triển trong quá trình hoạt động. Vì vậy, đời sống văn hóa của sinh viên tại đây luôn chứa những giá trị tốt đẹp, cần được phát huy và khắc phục những

gì còn hạn chế, loại bỏ những gì không còn phù hợp với xu thế phát triển của xã hội nói chung, của ĐHQG Lào nói riêng. Các hoạt động văn hóa của sinh viên ở nơi đây thể hiện dưới dạng khác nhau phụ thuộc vào nhu cầu, mong muốn, tạo động cơ, hành vi, hoạt động nhằm mục đích cao nhất, đó là văn minh tiến bộ thông qua các hoạt động sau:

- Hoạt động tuyên truyền giáo dục, hoàn thiện nhân cách
- Hoạt động học tập của sinh viên
- Hoạt động sáng tạo các giá trị văn hóa
- Hoạt động tiêu dùng sản phẩm văn hóa
- Hoạt động lưu giữ giá trị văn hóa
- Hoạt động quảng bá, tuyên truyền các giá trị văn hóa

Dựa trên thực trạng đời sống văn hóa của sinh viên ĐHQG Lào, nghiên cứu sinh sẽ nhận diện những vấn đề đặt ra và tìm kiếm giải pháp nâng cao đời sống văn hóa của sinh viên ĐHQG Lào. Đây là nội dung được thực hiện ở chương 3.

Chương 3

NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA, XU HƯỚNG BIẾN ĐỔI VÀ GIẢI PHÁP NÂNG CAO ĐỜI SỐNG VĂN HÓA CỦA SINH VIÊN ĐẠI HỌC QUỐC GIA LÀO

3.1. NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA TRONG ĐỜI SỐNG VĂN HÓA SINH VIÊN ĐẠI HỌC QUỐC GIA LÀO

3.1.1. Quyền hạn, trách nhiệm và sự tham gia của sinh viên

Nghị định về giáo dục đại học đã khẳng định: “mỗi cơ sở giáo dục đại học phải được tổ chức quản lý sinh viên theo hệ thống hoàn chỉnh nhằm thực hiện nhiệm vụ quản lý, chăm sóc sinh viên theo kỷ cương của cơ sở đào tạo và pháp luật của nhà nước về các hoạt động trong đời sống hàng ngày, các hoạt động trong lớp học, trong ký túc xá, các hoạt động ngoại khóa, tổ chức các hoạt động thể dục thể thao, văn hóa, hoạt động xã hội, chính trị và hoạt động của tổ chức đoàn thể tại nơi đó” (Chương 7, điều 37 về công tác tổ chức và quản lý sinh viên). Điều 38 đã xác định quyền và nghĩa vụ: “Sinh viên tại các cơ sở giáo dục đại học có quyền và nghĩa vụ theo quy định của pháp luật và tuân thủ quy định của pháp luật về giáo dục và tuân thủ các quy định về quản lý sinh viên trong nước và của bộ giáo dục và đào tạo”. Ở đây, có sự bất cập. Đó là Điều 37 đã nêu rõ “phải quản lý sinh viên theo hệ thống, để có thể chăm sóc sinh viên nhằm sinh viên được thực hiện thuận lợi tất cả các hoạt động văn hóa”, nhưng trong Điều 38 lại chỉ nói tới luật giáo dục và pháp lý trong nước. Điều 38 cần bổ sung thêm nội dung về vai trò của cơ sở giáo dục đào tạo để sinh viên nắm chắc hơn, ngoài các bộ luật còn có các văn bản

pháp lý dưới luật và các nội quy trong cơ sở đào tạo mà mình phải tuân thủ và thực hiện nghiêm minh.

Ngoài ra, các văn bản nội quy mà ĐHQG Lào ban hành cũng chưa đồng bộ, áp dụng chung cho tất cả các đối tượng, các khoa đều mặc dù có đặc thù riêng. Nhiều quyết định mang tính bắt buộc cứng nhắc.

Một quyết định đáng bàn nữa là trong nội quy về quỹ học bổng sinh viên, dành cho sinh viên nghèo, mồ côi, hoàn cảnh gia đình khó khăn, vùng sâu vùng xa, tại Điều 7 về nhiệm vụ của những người được hưởng, khoản 3 nêu “sinh viên có nghĩa vụ tham gia mọi hoạt động do tổ chức có liên quan đến mình tổ chức” và tại điều 9 ghi “nếu thiếu tham gia các hoạt động tới 3 lần (không lý do) sẽ bị thu hồi, loại khỏi suất học bổng”. Nhiều khi sinh viên có hoàn cảnh khó khăn cũng phải nỗ lực để có cơm ăn áo mặc, các chi tiêu khoản khác cho hoạt động hàng ngày..., phải kiếm sống bằng cách đi làm thuê, đi làm thêm ngoài giờ học... Do vậy, đôi lúc các nội quy pháp lý cũng chưa thực sự là khuyến khích thúc đẩy sinh viên hoàn thành nhiệm vụ và đặc biệt là để nâng cao đời sống văn hóa của sinh viên.

Đối với giáo dục đại học, tính tự chủ cao hơn các cấp, các bậc học khác. Tuy nhiên trách nhiệm giải trình không rõ ràng, không có đầy đủ cán bộ quản lý hoặc có tồn tại một cách hình thức, không thực hiện được vai trò giám sát, đánh giá và giải trình với Ban quản lý của nhà trường. Để đảm bảo tốt nhất quyền lợi của các bộ phận liên quan, nhất là những người học, nhà trường cần có đội ngũ cán bộ quản lý thật sự hiểu vấn đề, nhạy bén để đưa ra những chính sách, chiến lược hoạt động hiệu quả.

3.1.2. Sự phù hợp/ chưa phù hợp của hệ thống thể chế, thiết chế văn hóa cho sinh viên

Đời sống văn hóa của sinh viên được thể hiện trong các hoạt động sinh hoạt hàng ngày của họ như: ăn, mặc, đi lại, học tập, vui chơi giải trí... Trong thời đại ngày nay, có thể thấy hầu hết sinh viên ít hứng thú với việc học. Phần nhiều là do sinh viên bị chi phối nhiều bởi công cuộc mưu sinh cũng như những tác động từ môi trường sống xung quanh.

Các thiết chế văn hóa mới góp phần tạo nên cảnh quan vừa hiện đại, vừa tạo bản sắc riêng cho đời sống văn hóa sinh viên đại học. Cùng với sự phát triển và quá trình hội nhập của đất nước, nơi đây đã trở thành không gian hoạt động cho ngành giáo dục cấp cao, phù hợp với cơ chế thị trường, xã hội, nơi ươm mầm cho những ý tưởng sáng tạo, đa dạng tài năng biểu diễn, nghệ thuật, văn hóa, phong trào thi đua, là nơi tổ chức sự kiện giao lưu văn hóa... Tuy vậy, hệ thống thiết chế văn hóa còn nghèo nàn, lạc hậu, nhiều khoa, nhiều lớp bị lãng quên, hoạt động khép kín, thiếu kết nối với các khâu làm cho nhiều lúc xa rời với mục tiêu ban đầu, không thể đáp ứng nhu cầu

cải thiện đời sống văn hóa, môi trường văn hóa lành mạnh và nâng cao cuộc sống của sinh viên và cộng đồng xã hội.

Bên cạnh những thành tích và kết quả đã ghi nhận, trong cuộc khảo sát, nghiên cứu sinh nhận thấy sự vận hành của hệ thống thiết chế văn hóa đang bộc lộ một số vấn đề, hạn chế, bất cập, gây khó khăn cho các hoạt động văn hóa của sinh viên đặc biệt là vướng mắc về đầu tư kinh phí. Mặc dù trong thời gian qua đã có quỹ hoạt động văn hóa của nhà trường, của các khoa, từng câu lạc bộ... nhưng với quy mô tổ chức hoạt động văn hóa lớn hay nhỏ, sinh viên phải bỏ thêm những khoản chi phí nhất định. Điều này gây khó khăn cho một bộ phận sinh viên không có điều kiện. Hơn nữa, nhiều thiết chế văn hóa có cơ sở vật chất, trang thiết bị kỹ thuật lạc hậu, chưa đáp ứng được yêu cầu. Một số thiết chế văn hóa, dù đã được đầu tư rất lớn nhưng lại hoạt động rất kém hiệu quả, nhiều khi bỏ hoang, lãng phí. Nhiều sân chơi, nhà thi đấu sử dụng không đúng mục đích, không hoạt động hiệu quả đã nhanh chóng xuống cấp.

Bộ máy hoạt động của các thiết chế văn hóa chưa đạt tiêu chuẩn, kém hiệu quả, nguồn nhân lực cả chuyên môn và quản lý đều chưa đáp ứng được yêu cầu nhiệm vụ. Chính sách đãi ngộ đối với đội ngũ thành viên làm việc trong đó đa phần là sinh viên chưa thỏa đáng. Công tác hướng dẫn và tổ chức hoạt động chưa chủ động, thiếu tính sáng tạo, chưa chuyên nghiệp, làm giảm tính hấp dẫn hấp dẫn để thu hút sinh viên tham gia cũng như thu hút đầu tư từ nhà tài trợ.

Một số nội dung và hình thức hoạt động của các thiết chế văn hóa chưa được điều chỉnh bằng văn bản chính thức của ĐHQG Lào. Trong khi đó, các chính sách đã được ban hành lại thiếu sự liên thông đồng bộ; chưa thật sự chú ý đến tính đặc thù của một số nhóm, ngành học như khoa khoa học thể thao, khoa xã hội, khoa tự nhiên, luật, nông, lâm...

Một số quy định về tổ chức, hoạt động và tiêu chí của các thiết chế văn hóa không phù hợp với thực tiễn. Vấn đề này khiến nhiều thiết chế gặp khó khăn, lung túng trong quá trình tiến tới tự chủ tài chính, huy động, phân bổ các nguồn lực và tổ chức nhiều hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể thao, biểu diễn...

3.1.3. Số lượng và chất lượng sản phẩm văn hóa

Đại học Quốc gia Lào là cơ sở giáo dục hàng đầu của đất nước, vì vậy chất lượng sản phẩm văn hóa phục vụ đời sống sinh viên là vấn đề ưu tiên xem xét. Trong những năm gần đây, xu hướng chỉ đạo trong sự đổi mới quá trình dạy học là nâng cao chất lượng giáo dục đào tạo, vừa nâng cao đời sống văn hóa, bảo tồn phát huy giá trị truyền thống tốt đẹp của các dân tộc. Để làm được điều đó đòi hỏi lấy sinh viên làm trung tâm. Nhưng bản thân mỗi sinh viên phải chủ động, tích cực, tự chủ trong quá trình hoạt động. Thực tế, do

sức ép của nền kinh tế thị trường, sinh viên đa phần đã dùng thời gian nghỉ ngơi của mình để đi kiếm tiền, kiếm sống cho bản thân để chia sẻ tiền bạc, gánh nặng của gia đình, họ hàng. Về vấn đề này, có thể nhìn thấy trong phần điều tra (Biểu đồ 1.6) sinh viên dùng internet để làm việc chiếm 9,7% sau lý do tìm kiếm thông tin và liên lạc. Như vậy, có thể kết luận rằng, trong bối cảnh kinh tế thị trường, việc tham gia sản xuất sản phẩm văn hóa phục vụ đời sống văn hóa sinh viên phụ thuộc vào mức chi phí, trong khi đó hoạt động đó là quá trình hoạt động của sinh viên, cho nên chắc chắn số lượng và chất lượng sản phẩm cũng là một mâu thuẫn khá phức tạp.

3.1.4. Hình thức và nội dung của các hoạt động văn hóa của sinh viên

Bảng 3.1. Vấn đề đặt ra trong cấu trúc đời sống văn hóa

Nội dung	TL%
Quyền hạn, trách nhiệm và sự tham gia của sinh viên	8.2
Sự phù hợp, chưa phù hợp của hệ thống thể chế, thiết chế văn hóa cho sinh viên	13.9
Số lượng và chất lượng sản phẩm văn hóa phục vụ đời sống văn hóa của sinh viên	34.4
Hình thức và nội dung của các hoạt động văn hóa của sinh viên.	43.6

Nguồn: Kết quả điều tra xã hội học của tác giả luận án, 2023.

Nhìn kết quả trên Bảng 3.1 chúng ta thấy: hình thức và nội dung là một vấn đề đặt ra hiện nay về đời sống văn hóa của sinh viên. Khảo sát cho thấy có 43,6% sinh viên cho rằng nên chú ý vấn đề này. Nó cho thấy hình thức và nội dung các tổ chức hoạt động của đời sống văn hóa chưa tương xứng với tầm quan trọng của vai trò đời sống văn hóa, chưa thực sự làm nền tảng, làm động lực cho sinh viên được thỏa mãn đời sống tinh thần, để hỗ trợ cho quá trình học tập.

Đây là một mâu thuẫn, giữa việc bảo tồn và nâng cao giá trị các sản phẩm văn hóa nghệ thuật truyền thống, với các phát minh truyền thống hài hòa như: cách may bộ váy truyền thống hiện đại, điệu múa, bài hát và các nghệ thuật khác. Điều này cho thấy, mâu thuẫn giữa nhu cầu của các thế hệ, các tổ chức khác nhau về nội dung và hình thức. Chẳng hạn như tác phẩm nghệ thuật được sáng tác giai đoạn trước thường hướng tới tình yêu quê hương, đất nước, hướng tới những sự kiện lớn lao của dân tộc. Trong khi sinh viên hiện nay có xu hướng thưởng thức nghệ thuật thiên về đời sống cá nhân, thậm chí theo trào lưu văn hoá phương Tây.

3.2. XU HƯỚNG VẬN ĐỘNG CỦA ĐỜI SỐNG VĂN HÓA SINH VIÊN ĐẠI HỌC QUỐC GIA LÀO

3.2.1. Xu hướng đa dạng hóa các hoạt động văn hóa

Quá trình toàn cầu hóa đang tác động tích cực lẫn tiêu cực đến đời sống văn hóa của sinh viên. Trong đó, phần lớn là thông qua quá trình sinh viên hưởng thụ các sản phẩm văn hóa, tham gia các hoạt động văn hóa. Khoa học công nghệ phát triển đã đưa đến sự biến đổi mới về chất của lực lượng sản xuất, làm thay đổi cả cơ cấu kinh tế và văn hóa, xã hội đối với mỗi quốc gia, dân tộc trên phạm vi toàn thế giới. Khoảng vài thập kỷ trở lại đây, toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế không những là vấn đề khoa học mang tính toàn cầu, mà về phương diện thực tiễn, nó đã và đang tác động, chi phối đến chiến lược, sách lược phát triển kinh tế và văn hóa của mỗi quốc gia.

Đối với đời sống văn hóa tinh thần của sinh viên ĐHQG Lào, sự tác động của nền kinh tế thị trường; toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế diễn ra trên tất cả các lĩnh vực: tư tưởng, đạo đức lối sống; phát triển giáo dục, đào tạo và khoa học công nghệ, nhu cầu sáng tạo và thưởng thức nghệ thuật; các hoạt động tín ngưỡng, tôn giáo; phát triển ngôn ngữ dân tộc; phát triển dịch vụ văn hóa và công nghệ văn hóa; lĩnh vực xuất nhập khẩu sản phẩm văn hóa; vấn đề quản lý nhà nước đối với văn hóa sinh viên... Sự tác động đó mang đến cả hai mặt tích cực và tiêu cực.

Về mặt tích cực, thông qua tự do hóa thương mại, thu hút đầu tư, mở rộng thị trường, toàn cầu hóa đã tạo cơ hội cho sự phát triển của các sản phẩm văn hóa và các loại hình giải trí. Nếu như trước kia, sinh viên chỉ tham gia vào các hoạt động giải trí trong nước, thì hiện nay nhiều xu hướng giải trí của thanh niên thế giới cũng được du nhập và phát triển tại Lào. Toàn cầu hóa tạo điều kiện cho sự truyền bá, du nhập nhanh chóng và ngày càng sâu sắc những thành tựu khoa học kỹ thuật và công nghệ hiện đại, nhờ đó sinh viên có thể tiếp cận, cập nhật với nguồn thông tin, tri thức khổng lồ của nhân loại, giúp cho trình độ kiến thức của sinh viên được nâng cao rõ rệt. Điều này, rõ ràng có tác động tích cực đến tư duy, lối sống của sinh viên, giúp họ linh hoạt hơn, năng động và tư duy sắc bén hơn. Sự tham gia của sinh viên vào các hoạt động văn hóa cũng có phần thay đổi. Trước kia, sinh viên chỉ tham gia vào các hoạt động văn hóa rập khuôn, sáo mòn, đơn điệu... Hiện nay, sinh viên tham gia vào những hoạt động văn hóa đa dạng, hiện đại hơn. Sự tác động của toàn cầu hóa làm hình thành trong sinh viên tính chủ động sáng tạo, độc lập trong suy nghĩ và hành động. Đồng thời, quá trình này cũng hình thành một số giá trị mới như tinh thần độc lập, tự chủ, khả năng quyết đoán, dám nghĩ dám làm dám chịu trách nhiệm trong công việc của sinh viên.

Toàn cầu hóa tạo điều kiện thuận lợi cho việc mở rộng giao lưu văn hóa, tiếp thu tinh hoa văn hóa của nhân loại làm phong phú nền văn hóa dân

tộc và tạo nền tảng cho việc xây dựng và nâng cao chất lượng đời sống văn hóa tinh thần của sinh viên. Thông qua việc trao đổi về văn hóa, khoảng cách giữa sinh viên Lào với sinh viên thế giới với nền văn hóa thế giới được rút ngắn, xích lại gần nhau.

Về mặt tiêu cực, toàn cầu hóa có thể tạo ra nguy cơ lệ thuộc về văn hóa, từ đó tạo ra sự khủng hoảng lòng tin của sinh viên vào những giá trị nhân văn, tạo nguy cơ khuyến khích sinh viên chạy theo lối sống thực dụng, xa rời các giá trị truyền thống dân tộc. Đây là một trong những nguyên nhân làm nảy sinh thị hiếu văn hóa không lành mạnh và lệch lạc. Hiện nay một bộ phận sinh viên sống thực dụng, thờ ơ, phai nhạt lý tưởng hoặc sống không mục đích, không lý tưởng. Họ sa vào lối sống tiêu dùng, lấy đồng tiền, vật chất làm thước đo giá trị. Từ đó, dễ hình thành đời sống văn hóa đơn thuần hưởng thụ, thực dụng và điều ấy còn dẫn đến những hành vi xấu trong cuộc sống.

3.2.2. Xu hướng mở rộng môi trường hoạt động văn hóa

Hiện nay, khi nước CHDCND Lào bước sang giai đoạn phát triển mới, thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa, con người và nền văn hóa Lào đã và đang trải qua những thay đổi lớn. Theo đó, ĐSVH của sinh viên cũng biến đổi và thích ứng trước trào lưu chung của xã hội.

Những giá trị văn hóa của nền văn minh công nghiệp, văn minh trí tuệ đã hiện đại hóa lối tư duy, phong phú hóa các dạng thức và tiện nghi sinh hoạt văn hóa, làm cho cuộc sống vật chất và đời sống văn hóa của sinh viên được nâng lên rõ rệt. Đời sống văn hóa của sinh viên không còn bó hẹp trong quy mô nhỏ (phòng ngủ, lớp học...) mà đã mở rộng theo nhu cầu văn hóa giải trí dưới các hình thức mới, như hoạt động CLB, sân khấu, thưởng thức văn hóa thế giới. Tuy vậy, nhiều giá trị văn hóa truyền thống trong các hoạt động văn hóa của sinh viên đang bị mai một. Nhiều sinh viên hiện nay chạy theo lối chơi thời thượng, ưa vật chất, tuyệt đối hóa đồng tiền, sùng bái hàng ngoại và mang trong mình cách nghĩ, cách sống không phù hợp với truyền thống văn hóa dân tộc. Nhu cầu hưởng thụ văn hóa của sinh viên cũng bị ảnh hưởng không nhỏ bởi những suy nghĩ này. Đôi khi sinh viên lựa chọn tham gia vào các loại hình văn hóa thiếu lành mạnh, không phù hợp với giá trị văn hóa truyền thống dân tộc. Đây cũng chính là một trong những nguyên nhân dẫn tới việc vi phạm pháp luật và tệ nạn xã hội.

Về nhu cầu tiêu dùng văn hóa của sinh viên hiện nay cho thấy, tâm lý và thói quen tiêu dùng của sinh viên trong tiêu dùng các giá trị văn hóa đã có sự thay đổi rất nhiều so với trước đây. Phương thức giao lưu qua mạng Internet đã phá bỏ mọi khoảng cách, hình thành những nhóm sinh viên có chung sở thích và cùng mối quan tâm.

3.2.3. Xu hướng tham gia các hoạt động văn hóa

Việc đẩy mạnh việc giáo dục, bồi dưỡng cho sinh viên về nhận thức, tình cảm, tình yêu thương đất nước, yêu lao động, yêu sự phát triển, bảo tồn giá trị văn hóa của cộng đồng các dân tộc, bản làng xây dựng, phát triển giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc hiện nay là vô cùng cần thiết. Giáo dục cho sinh viên hình thành năng lực cảm thụ, bảo tồn phát huy các giá trị văn hóa truyền thống thông qua tác phẩm văn hóa, nghệ thuật, tham gia sáng tác, phát minh, hưởng thụ các giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc. Quan tâm bồi dưỡng tâm hồn, lòng yêu nước cho thế hệ trẻ, sinh viên thông qua các hoạt động trải nghiệm, tham gia hoạt động của câu lạc bộ, hoạt động thể dục thể thao, văn học nghệ thuật, văn hóa văn nghệ trong và ngoài trường. Đẩy mạnh hoạt động của thư viện gắn liền với chuyển đổi số, đẩy mạnh văn hóa đọc trong các nhà trường. Vận động thu hút sinh viên tự giác, tích cực thực hiện tốt quyền, nghĩa vụ và trách nhiệm của bản thân trong việc tự học, rèn luyện để nâng cao sức khỏe, phát triển thể lực, giáo dục đạo đức, lối sống lành mạnh, giữ gìn bản sắc, truyền thống văn hóa các dân tộc Lào.

3.3. CÁC GIẢI PHÁP NÂNG CAO ĐỜI SỐNG VĂN HÓA CỦA SINH VIÊN ĐẠI HỌC QUỐC GIA LÀO

3.3.1. Giải pháp nâng cao nhận thức của các chủ thể

3.3.1.1. Giải pháp về nâng cao nhận thức của sinh viên

Sinh viên ĐHQG Lào, cần phải tích cực, chủ động trong quá trình học tập và đặc biệt tự học với những công cụ hữu ích Internet, khai thác các websites một cách có hiệu quả. Sinh viên cần nhận thức được những mặt tích cực và những mặt hạn chế của Internet, qua đó khai thác và phát huy tối đa những mặt tích cực của mạng Internet để phục vụ đời sống, học tập, cập nhật kiến thức.

Giải pháp về thời gian sử dụng: Sinh viên trang bị cho mình thêm những kiến thức cơ bản nhất để sử dụng Internet một cách hợp lý, tìm kiếm kiến thức trên Internet nắm bắt trao đổi thông tin qua mạng xã hội. Các em sinh viên cần biết thêm về một số công cụ tìm kiếm qua Internet để khai thác thông tin, tài liệu một cách phong phú, chính xác và đáng tin cậy.

3.3.1.2. Giải pháp nâng cao nhận thức của lãnh đạo và ban quản lý của Đại học Quốc gia Lào

- Tuyên truyền, giáo dục, hướng dẫn sinh viên trong việc sử dụng Internet.
- Quản lý sinh viên: thực hiện tốt công tác quản lý sinh viên, tránh để tình trạng sinh viên bị lợi dụng, lôi kéo, kết bè phái chống phá Đảng, Nhà nước, Nhà trường, thầy cô, nói xấu bạn bè. Giảng viên rèn luyện và phát triển hơn nữa khả năng sử dụng Internet, dành thời gian nâng cao trình độ ngoại ngữ, tin học. Trong giảng dạy giảng viên cần phát huy tính chủ động

tích cực của người học, tạo điều kiện cho sinh viên tìm tòi, nâng cao kiến thức qua Internet.

- Giải pháp về cơ sở vật chất: Cần có sự đầu tư, hỗ trợ hơn nữa để tăng cường khả năng và cơ hội sử dụng mạng Internet cho sinh viên, kể cả trong lớp học, tăng cường trang bị cơ sở vật chất tại các phòng máy phục vụ sử dụng Internet cho sinh viên.

3.3.1.3. Giải pháp về nâng cao nhận thức của đoàn thể

- Về phía Đoàn thanh niên ĐHQG Lào:

1). Giáo dục để thanh niên có tình yêu nước, tin tưởng vào Đảng, chung thành với Đảng, lập trường cách mạng và xã hội chủ nghĩa.

2). Đoàn thanh niên các cấp quan tâm giữ gìn thành quả cách mạng, truyền thống tốt đẹp của dân tộc, của Đảng và của thanh niên.

3). Tăng cường tập hợp đoàn kết, sự thống nhất để trở thành đại sức mạnh, vượt qua mọi khó khăn, thách thức, hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ mà Đảng và Nhà nước giao phó.

4). Đoàn thanh niên phải quan tâm củng cố tổ chức bộ máy các cấp vững mạnh cả về số lượng và chất lượng.

5). Ra sức lập phong trào thi đua thanh niên một cách sôi nổi, tích cực, bằng việc lấy phong trào thanh niên gắn với các khẩu hiệu của Đảng về thanh niên, vận động quá trình học tập, nâng cao kiến thức, năng lực của đoàn viên.

6). Tăng cường hợp tác với thanh niên của các nước bạn bè chiên lược, khu vực và quốc tế nhằm phát triển thanh niên lên chất lượng mới.

Cần đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục về những ảnh hưởng, tác động của mạng Internet đến đời sống của sinh viên giúp các đoàn viên sinh viên có cái nhìn đúng đắn và định hướng đúng trong việc sử dụng Internet.

Về phía các câu lạc bộ sinh viên: Cần tích cực tổ chức các hoạt động ngoại khóa liên quan đến các hoạt động văn nghệ - thể thao - giải trí - xã hội; giúp sinh viên phát triển kỹ năng, đồng thời vừa có thể tránh sa lầy vào những tác hại của mạng Internet.

Giải pháp về phía gia đình: Hướng sinh viên đến các hoạt động học tập hoạt động giải trí lành mạnh, gần gũi, quan tâm đến tâm - sinh lý của sinh viên, tạo ra một không khí gia đình thân mật, ấm áp làm chỗ dựa vững chắc, hướng sinh viên đến các hoạt động như: văn nghệ, thể thao, tham quan, du lịch, trại hè, hoạt động từ thiện, bảo vệ bản sắc văn hóa, phong tục tập quán, tín ngưỡng.

3.3.2. Giải pháp xây dựng, củng cố hệ thống thiết chế văn hóa, cơ sở vật chất phục vụ cho các hoạt động văn hóa của sinh viên

3.3.2.1. Giải pháp xây dựng hệ thống thiết chế văn hóa, cơ sở vật chất phục vụ cho các hoạt động văn hóa của sinh viên

Thứ nhất, xây dựng trung tâm văn hóa sinh viên trong ĐHQG Lào.

Thứ hai, phát triển cơ sở vật chất kỹ thuật số trong ĐHQG Lào.

Thứ ba, tăng cường thư viện văn hóa của ĐHQG Lào.

3.3.2.2. Giải pháp củng cố hệ thống thiết chế văn hóa, cơ sở vật chất phục vụ cho các hoạt động văn hóa của sinh viên

Một là, sự hạn chế của cơ sở vật chất và kinh phí sẽ làm giảm sự chủ động, sự hăng say của sinh viên.

Hai là, để củng cố hệ thống phương tiện truyền thông kỹ thuật số phục vụ cho các hoạt động quảng bá các sản phẩm văn hóa của sinh viên ĐHQG Lào cần chú trọng việc xây dựng và phát triển trang web chính thức của ĐHQG Lào, cung cấp thông tin chi tiết và đầy đủ về các sự kiện văn hóa và sản phẩm nghệ thuật của sinh viên.

Ba là, sửa chữa hệ thống ký túc xá và tòa nhà đa năng phục vụ cho các hoạt động văn hóa của sinh viên ĐHQG Lào.

3.3.3. Giải pháp huy động các nguồn lực xây dựng đời sống văn hóa của sinh viên

3.3.3.1. Huy động nguồn lực từ Chính phủ

Thứ nhất, cần phải tăng cường vai trò lãnh đạo của các đơn vị trong trường vì vai trò chỉ đạo của Đảng ủy, Ban lãnh đạo đối với đời sống văn hóa tinh thần sinh viên là vô cùng quan trọng.

Thứ hai, thực hiện đối thoại chặt chẽ giữa ĐHQG Lào với các cơ quan của Chính phủ để đề xuất chính sách hỗ trợ tài chính và nguồn lực cho việc xây dựng đời sống văn hóa sinh viên ĐHQG Lào phù hợp với yêu cầu trong bối cảnh mới.

Thứ ba, đề xuất xây dựng các chương trình tài trợ và học bổng đặc biệt từ chính phủ nhằm hỗ trợ sinh viên tham gia các hoạt động văn hóa và nghệ thuật.

Thứ tư, kêu gọi sự hợp tác giữa ĐHQG Lào, Chính phủ và cộng đồng địa phương để xây dựng và duy trì các dự án văn hóa nhằm hỗ trợ sinh viên.

3.3.3.2. Huy động nguồn lực từ các doanh nghiệp trong nước

Một là, xây dựng chương trình đối tác doanh nghiệp với ĐHQG Lào.

Hai là, chương trình hợp tác doanh nghiệp và đào tạo. ĐHQG Lào cần xây dựng chương trình hợp tác giữa nhà trường và các doanh nghiệp để tạo ra các cơ hội đào tạo và thực tập cho sinh viên trong lĩnh vực văn hóa và quản lý sự kiện.

Ba là, hỗ trợ ĐHQG Lào tổ chức các sự kiện văn hóa lớn.

Bốn là, xây dựng đối tác chiến lược giữa ĐHQG Lào và các doanh nghiệp.

3.3.3.3. Huy động nguồn lực từ nước ngoài

Thứ nhất, huy động nguồn lực từ Chính phủ và các cơ quan giáo dục các nước.

Thứ hai, huy động nguồn lực qua việc tăng cường hợp tác với tổ chức phi chính phủ (NGO).

Thứ ba, huy động nguồn lực từ các trường đại học quốc tế.

Thứ tư, huy động nguồn lực từ các pháp nhân và doanh nghiệp nước ngoài.

3.3.4. Giải pháp đổi mới các hình thức sinh hoạt văn hóa trong nhà trường

Hình thức và nội dung là một vấn đề rất quan trọng, tác động qua lại lẫn nhau, bổ sung cho nhau. Nếu nội dung tốt nhưng hình thức không phù hợp cũng không mang lại hiệu quả tốt nhất cho đối tượng. Cho nên đổi mới hình thức sinh hoạt văn hóa trong nhà trường cần được quan tâm đặc biệt, nhất là trong điều kiện khoa học công nghệ ngày càng phát triển như ngày nay.

Vậy, làm thế nào để có thể cân bằng giữa việc học tập, hoạt động phong trào và làm thêm?

Thứ nhất, cần xác định rõ mục tiêu cần đạt được

Thứ hai, cần lập kế hoạch cho bản thân trong từng giai đoạn cụ thể.

Thứ ba, cần có kỹ năng sắp xếp thời gian hiệu quả

Thứ tư, biết sắp xếp, phối hợp các công việc hướng tới mục tiêu chung

Thứ năm, đảm bảo được sức khỏe

3.3.5. Giải pháp phối hợp với các cơ quan có liên quan trong xây dựng đời sống văn hóa của sinh viên

Để đưa ra giải pháp về nội dung này, hãy cùng tác giả xem kết quả điều tra ở Bảng 3.2 dưới đây:

Bảng 3.2. Các giải pháp nâng cao đời sống văn hóa của sinh viên

Nội dung	TL (%)
Giải pháp nâng cao nhận thức của các chủ thể	5.2
Giải pháp xây dựng, củng cố hệ thống thiết chế văn hóa, cơ sở vật chất phục vụ cho các hoạt động văn hóa của sinh viên	14.9
Giải pháp huy động các nguồn lực xây dựng đời sống văn hóa sinh viên	4.5
Giải pháp đổi mới các hình thức sinh hoạt văn hóa trong nhà trường	21.5
Giải pháp phối hợp với các cơ quan có liên quan trong xây dựng đời sống văn hóa của sinh viên	54

Nguồn: Kết quả điều tra xã hội học của tác giả luận án, 2023.

Trong nhóm giải pháp tác giả đưa ra, sinh viên chọn đáp án giải pháp phối hợp với các cơ quan có liên quan trong xây dựng đời sống văn hóa có 54%, sau đó sinh viên cho giải pháp đổi mới các hình thức sinh hoạt văn hóa trong nhà trường có 21%. Điều đó nói lên rằng: các cơ quan tổ chức có liên quan nên tích cực thực hiện tốt trách nhiệm của mình: Thứ nhất, đối với Đảng NDCM Lào, trong thời gian tới để nâng cao đời sống văn hóa của sinh viên ĐHQG Lào nghiên cứu sinh xin đề xuất kiến nghị gửi đến Đảng NDCM Lào qua đó góp phần đóng góp vào việc nâng cao đời sống văn hóa cho sinh viên nước nhà.

KẾT LUẬN

Văn hóa của dân tộc Lào là sự kết tinh vĩ đại của người Lào, là niềm tự hào và động lực tinh thần của người dân Lào. Đảng NDCM Lào đã đề ra phương hướng công tác văn hóa trong những năm tới.

Nhìn chung, sinh viên ĐHQG Lào có đời sống văn hoá phong phú và lành mạnh. Sinh viên ĐHQG Lào ngày nay được tiếp cận với thông tin qua nhiều nguồn khác nhau mà chủ yếu là thông qua mạng Internet. Sự ra đời của các câu lạc bộ như: CLB bi sắt, CLB văn nghệ, CLB tiếng trung, CLB tiếng Anh... đã tạo sân chơi hấp dẫn, bổ ích, lành mạnh dành cho sinh viên. Bên cạnh đó, sinh viên tham gia vào nhiều hoạt động văn hóa thể dục thể thao. Các hoạt động ngoại khóa thu hút đông đảo sinh viên tham gia, tạo môi trường thuận lợi cho sinh viên được giao lưu, học hỏi, tích lũy kinh nghiệm thực tế. Nhiều cuộc thi như: thi cán bộ Đoàn vững kỹ năng- giỏi nghiệp vụ, thi tìm hiểu lý luận Mác - Lênin và việc vận dụng vào thực tiễn đã góp phần bồi dưỡng cho sinh viên thế giới quan khoa học và nhân sinh quan cách mạng, giúp họ luôn kiên định, tư tưởng chính trị vững vàng. Sinh viên ĐHQG Lào sử dụng nhiều thiết bị truyền thông như máy vi tính, điện thoại di động... để thường thức và tiếp cận văn hóa. Do đặc thù nhạy bén, thông minh, các phương tiện này ngày càng gắn bó với sinh viên, mang lại hiệu quả nhanh chóng, thiết thực trong quá trình tiếp nhận các giá trị văn hoá của sinh viên.

Tuy nhiên, bên cạnh đó, đời sống văn hoá của sinh viên ĐHQG Lào trong những năm vừa qua vẫn bộc lộ một số hạn chế, bất cập. Do mới chuyển sang hình thức đào tạo cử nhân, lượng sinh viên ngày càng tăng, nên một số những nội quy, quy chế của học viện cho sinh viên còn bất cập, chưa phù hợp với thực tế. Một bộ phận nhỏ sinh viên còn có những hành vi thiếu lành mạnh như uống rượu, cờ bạc... ý thức chấp hành nội quy của một bộ phận nhỏ sinh viên trong ĐHQG Lào chưa được tốt. Việc quảng bá, tuyên truyền giáo dục pháp luật còn chưa được triển khai mạnh mẽ. Một bộ phận sinh viên còn chưa xác định được tương lai, nhất là mục tiêu học tập của mình, thiếu ý chí phấn đấu vươn lên trong việc học tập, nghiên cứu, thiếu “lửa” trong việc tham gia các hoạt động của Đoàn thanh niên Đại học. Nhiều hoạt động văn hóa tổ chức cho sinh viên ĐHQG Lào còn chưa kịp thời, thiếu chiều sâu, mới tập trung vào các phong trào, chưa thể hiện đầy đủ tính chiến đấu. Một số nội dung còn chưa phù hợp và chưa hấp dẫn tất cả các sinh viên trong ĐHQG Lào. Bên cạnh đó nhận thức của một số sinh viên, thậm chí là cán bộ giảng viên trong trường về văn hoá, đời sống văn hoá còn chưa đúng. Điều này đã ảnh hưởng không nhỏ đến chất lượng cũng như hiệu quả xây dựng đời sống văn hoá cho sinh viên trong ĐHQG Lào. Từ đó, ĐHQG Lào cần triển khai đồng bộ và có hệ thống các biện pháp để ngày càng nâng cao chất lượng đời sống văn hóa của sinh viên Đại học Quốc gia Lào trong thời gian tới.

DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH ĐÃ CÔNG BỐ CỦA TÁC GIẢ CÓ LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN

1. Khamhou VILATHONE (2023), “Những mặt tích cực và hạn chế trong đời sống văn hóa của sinh viên Đại học Quốc gia Lào”, *Tạp chí Văn hóa nghệ thuật*, (542), tr.117-120.
2. Khamhou VILATHONE (2023), “Một số vấn đề về đời sống văn hóa của sinh viên Đại học Quốc gia Lào”, *Tạp chí Văn hóa nghệ thuật*, (551), tr.117-120.
3. Khamhou VILATHONE (2024), “Tác động của Internet đến đời sống văn hóa của sinh viên Đại học Quốc gia Lào hiện nay”, *Tạp chí Thông tin khoa học xã hội*, (494), tr.45-51.
4. Khamhou VILATHONE (2024), “Nâng cao đời sống văn hóa tinh thần của sinh viên Đại học Quốc gia Lào”, *Tạp chí Văn hóa nghệ thuật*, (581), tr.116-119.